

UPDATE: Bestuurders-rechtspersonen - definitieve (?) startdatum BTW-plicht vastgelegd op 1 juni 2016!

In principe zijn rechtspersonen die als bestuurder, zaakvoerder of vereffenaar van vennootschappen optreden BTW-plichtig. Tot op vandaag hadden ze in de praktijk echter de keuze om hun handelingen al dan niet aan de BTW te onderwerpen. Dit keuzestelsel wordt echter door de BTW-administratie opgeheven ingevolge een beslissing van 20.11.2014 (Beslissing BTW nr.E.T.125.180). De oorspronkelijke inwerkingtreding van deze wijziging werd echter al herhaalde malen uitgesteld. In een recente mededeling van de FOD Financiën van 24 februari 2016 werd dit nu definitief (?) bepaald op 1 juni 2016. Voor bestuurders die als natuurlijke persoon optreden verandert er niets.

Algemeen

De wijziging zal als gevolg hebben dat de rechtspersonen die als bestuurder, zaakvoerder of vereffenaar van vennootschappen optreden, tegen een vergoeding, vanaf **1 juni 2016** BTW-plichtig worden.

Zij zullen zich dus moeten identificeren voor BTW-doeleinden en de bestuurdersvergoedingen zullen met BTW (21%) gefactureerd dienen te worden.

De handelingen die vergoed worden door tantièmes vallen vanaf 1 juni 2016 ook onder de gewone BTW-regels. Voor tantièmes geldt dat de belasting opeisbaar is op het ogenblik van de algemene vergadering die over de toekenning beslist.

Deze wijziging heeft voor gevolg dat de kosten voor de bestuurdde vennootschap, die de diensten van de bestuurder, zaakvoerder of vereffenaar ontvangt, verhogen indien zij geen of geen volledig recht op BTW-aftrek geniet.

Deze wijziging geldt dus enkel voor rechtspersonen en niet voor natuurlijke personen. Voor natuurlijke personen die als bestuurder, zaakvoerder of vereffenaar optreden verandert er niets en zij worden nog altijd als niet-BTW-plichtig beschouwd.

Vrijstellingen

De bestuurders-rechtspersonen kunnen evenwel in voorkomend geval aanspraak maken op de BTW-vrijstellingen die onder bepaalde voorwaarden van toepassing zijn.

Eerst en vooral genieten 'kleine ondernemingen' van een BTW-vrijstellingsregeling (art. 56bis WBTW en uitvoeringsKB nr. 19). Deze regeling komt erop neer dat kleine ondernemingen geen BTW moeten aanrekenen op hun afnemers en dat zij geen BTW aangifte dienen te doen. Ze kunnen anderzijds ook de BTW op gemaakte kosten niet aftrekken. Om als een 'kleine onderneming' gekwalificeerd te kunnen worden mag de jaaromzet de drempel van 25.000 EUR ⁽¹⁾, excl. BTW, niet overschrijden. Deze regeling kan ook voor bestuurders toegepast worden. Hier dient men er echter wel rekening mee te houden dat eventuele tantièmes dienen meegeteld te worden bij de berekening van de drempel van 25.000 EUR.

In bepaalde gevallen kan deze BTW-vrijstellingsregeling voor 'kleine ondernemingen' zelfs gecombineerd worden met andere BTW-vrijstellingen. Bv. het bestuursmandaat van een doktersvennootschap in een ziekenhuis, waar tevens medische prestaties geleverd worden. Wanneer de bestuurdersvergoeding lager uitvalt dan 25.000 EUR kan de BTW-vrijstelling voor 'kleine ondernemingen' toegepast worden, en voor de eigenlijke doktersprestaties werkt de BTW-vrijstelling van artikel 44, §1, 2° WBTW. Het is wel aan te raden om de bestuurdersvergoeding duidelijk te vermelden in de overeenkomst met de opdrachtgever.

De Vrijstelling voor beheer van beleggingsinstellingen

Een andere vrijstelling is deze die geldt voor de bestuurdersvergoeding van bepaalde beleggingsmaatschappijen. Deze vrijstelling is voorzien in artikel 44, §3, 11° WBTW en geldt voor "*het beheer van de instellingen voor collectieve belegging bedoeld in de wet van 3 augustus 2012 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles, de openbare of institutionele gereguleerde vastgoedvennootschap en de organismen voor de financiering van pensioenen bedoeld in artikel 8 van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening*".

Deze vrijstelling werd met ingang van 16 juli 2014 geherformuleerd als hiervoor aangegeven. Er stelt zich evenwel een interpretatieprobleem. Waar vroeger de zogenaamde *alternatieve* beleggingsinstellingen ook door de wet van 3 augustus 2012 werden gereguleerd, vallen deze sinds 2014 onder de wet van 19 april 2014 "*betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders*". *Naar deze laatste wet wordt echter niet verwezen in het nieuwe artikel 44, §3, 11° WBTW!*

Onder deze *alternatieve beleggingsinstellingen* valt onder meer de Private Privak die de laatste jaren vrij populair was, getuige het aantal nieuw opgerichte private privaks.

De nieuwe formulering lijkt nu plots de alternatieve beleggingsinstellingen uit te sluiten van de vrijstelling.

¹ Het bedrag is bij wet van 6.12.2015 verhoogd van 15.000 EUR naar 25.000 EUR en dit met ingang van 1.01.2016 (inwerkingtreding vastgelegd bij KB van 18.12.2015).

Om dit interpretatieprobleem op te lossen stelt de BTW-administratie in haar beslissing E.T.127.885 van 30 maart 2015 dat, “in afwachting van een wijziging van de BTW-wetgeving ter zake”, zij aanvaardt dat voor de toepassing van de vrijstelling van artikel 44, § 3, 11°, van het BTW-Wetboek voor het beheer van instellingen voor collectieve belegging in aanmerking komen: alle instellingen (inclusief de instellingen voor belegging in schuldvorderingen) die binnen het toepassingsgebied van de wet van 03.08.2012 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles vielen op het tijdstip dat het wetsontwerp betreffende de geregementeerde vastgoedvennootschappen tot wijziging van artikel 44, § 3, 11°, van het Btw-Wetboek werd ingediend, te weten op 27.03.2014.

De vrijstelling blijft dus (voorlopig) van toepassing voor de “alternatieve beleggingsinstellingen” die tot de inwerkingtreding van de wet van 19 april 2014 werden geregementeerd door de wet van 3 augustus 2012 op de instellingen voor collectieve belegging. Zodat dus onder meer de private privaks zich verder kunnen beroepen op de vrijstelling.

Besluit

Wanneer het mandaat van bestuurder uitgeoefend wordt door een natuurlijke persoon dan wijzigt er niets.

Wanneer het mandaat van bestuurder uitgeoefend wordt door een rechtspersoon, dan is deze vanaf 1 juni 2016 verplicht BTW aan te rekenen op zijn bestuurdersvergoeding. Dit geldt voor alle rechtspersonen, zowel VZW's als vennootschappen. Indien men dus geen gebruik kan maken van de vrijstellingen zoals hierboven besproken, dan kan men in principe twee zaken doen. Ofwel neemt de rechtspersoon ontslag als bestuurder en wordt deze vervangen door een natuurlijke persoon, ofwel blijft de rechtspersoon aan als bestuurder en dan dient de bestuurdersvergoeding dus vanaf 1 juni 2016 met BTW gefactureerd te worden.

De administratie geeft tenslotte ook nog de mogelijkheid aan om toe te treden tot of over te gaan tot het vormen van een BTW-eenheid (tussen de bestuurders-rechtspersonen en de bestuurde vennootschap). Ze merkt op dat de aanvraag hiertoe al mag ingediend worden voordat de bestuurder-rechtspersoon BTW-plichtige wordt!

De administratie heeft verder aangekondigd in haar mededeling van 24 februari 2016 dat zij “binnenkort” een administratieve publicatie zal uitbrengen waarin deze wijzigingen verder worden toegelicht.

Redactie: Maart 2016.

John Neven
Neven & Partners BVBA
John.Neven@neven-partners.be
www.neven-partners.be